

באר בשדה

גליון תורני מבית המדרש דקהל שטפנשט • מהנעשה ונשמע במוסדות שטפנשט

באר חפרה שרים

ילקוט מתורת רבותינו הקדושים זע"א בפרשת השבוע

יעקב אבינו כלול ממיודות החסד של אברהם ומידת הגבורה של יצחק

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק (כה. יט) ביאר רבינו הקדוש סגנון של ישראל רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע דהנה יש לדקדק דהיה לו לכתוב 'ילד את יצחק' מהו 'הוליד' לשון הפעיל, שמשמעו שפעולת אברהם היתה שיצחק יהא יכול להוליד, אך נראה כוונת הכתוב דהנה ידוע שאברהם אבינו עליו השלום עבד להבורא ברוך הוא במדת 'אהבה', ויצחק עבד להבוב"ה במדת ה'יראה', ויעקב אבינו ע"ה במדת ה'תפארת', והוא 'עמודא דאמצעי'תא כלול מתרין מדות חסד וגבורה' [עמוד האמצעי הכלול מב' המידות חסד וגבורה] וזהו כוונת הכתוב: 'ואלה תולדות יצחק בן אברהם' פירוש שחמת שיצחק היה בן אברהם, שעבד להבורא ב"ה במדת החסד, וזה גרם לו שיעמוד לו 'תולדות', היינו שיצא ממנו יעקב כלול מתרין מדות, וזהו 'אברהם הוליד את יצחק' אברהם גרם שיצחק יעמיד תולדות כלול מתרין מדות'.

(קדושת לוי)

העולם קיים על מידת הדין והרחמים

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק (כה. יט) יש להבין מכיון שהתחיל ב'אלה תולדות יצחק' היה לו לומר שהם יעקב ועשו, ולא לסדר ענין היחוס של יצחק שהוא בן אברהם ושאברהם הולידו, ובפרט שהוא דבר ידוע לכל? אך הענין הוא, כי אברהם שמדתו הוא מדת ה'חסד' מכוון ל'יסוד המים', שטבע המים הוא לגדל כל דבר, ולהעמיד תולדות. (וזהו מדת החסד) לעומת זה יצחק שמדתו הוא מדת ה'גבורה' מכוון ל'יסוד האש' ששורף כל דבר ומשאיר שממה תחתיו, וקמתרץ 'בן אברהם' כי בעצם הוא בן אברהם ואמרתי 'עולם חסד יבנה' וכל מדתו של יצחק שהוא בחי דין, היה רק לצרף למדת הרחמים והחסד, כדי שיוכל להיות בריאת העולם, וזהו 'אברהם הוליד את יצחק' פי' 'עם יצחק, שעי" מדת אברהם שהוא חסד ועם מדת יצחק שהוא גבורה ודין, נעשה הולדת העולם אבל באמת יסוד העולם וקיומו הוא מצד החסד, ועי"ו יכול להיות תולדות ליצחק.

(מרו אדמו"ה מסאדיגורה זי"ע)

מכאן שיצחק הוא אכן בנו של אברהם

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק (כה. יט) רש"י פירש, שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה. והוקשו המפרשים מדוע לא אמר זאת הפסוק תיכף בלידת יצחק (בפ' וירא) ונראה, יען כי נאמר כאן 'ויעתר לו ד' - לו ולא לה, כי אינו דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפילת צדיק בן רשע, נמצא מוכח מכאן דיצחק נולד מאברהם והוא צדיק בן צדיק וע"כ נענה הוא בתפלתו יותר מרבקה.

(אמרי נועם - דו"קוב)

תפילה כשהיא בשמחה היא נענית תחילה

וְיַעֲקֹב יִצְחָק לֵד' לִנְכַח אִשְׁתּוֹ פִּי עֲמָרָה הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ ד' (כה. כא) על השאלה מדוע נעטר לו ולא לה (ראה רש"י ז"ל) ותירץ מרו הסב"ק מרוז'ין זי"ע בדבדי שהתפילה תעלה ותתקבל לרצון מן ההכרח הוא שהתפילה תהיה בשמחה והתלהבות הוודות להשי"ת על העבר ולבקש על העתיד, אבל תפילה מתוך עצבות לא תעשה פירות, וידוע שדרך

הנשים לבקש רחמים בבכיה וכדאיתא בגמ' 'שדמעתה מצויה', ומן הסתם גם רבקה התפללה כך, אבל יצחק התפלל בשמחה, היפך מתפילתה, ו'נוכח' הוא מלשון צד והיפוך, ולכן היות ש'ויעתר יצחק ל' לנכח אשתו' היינו תפילתו היתה כנגד אופי תפילתה רק בשמחה, ולכן 'ויעתר לו ולא לה'.

(מרו הסב"ק מרוז'ין זי"ע)

לא להשבר כאשר היצ"ר מנצח

וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּה (כה. כב) התורה באה בזה ללמד האדם תכליתו בעולמו וגם שלא להתאש מירידותיו, וכך כתב הרה"ק מסלונים זי"ע על זה הפסוק דמבאר שהמחשבות של האדם נקראים בנים שלו, והם מתרוצצים בקרב לבו, פעם לקדושה ופעם ח"ו להיפך, וכמו שרבקה סברה שהם ב' רשיות ח"ו ולכן 'ותלך לדרוש את ה' ואמרו לה משמיה שלא תתעצב על זה משום שיש 'שני גוים בבטןך', כן יש לכל אחד ב' 'צירים יצר טוב ויצר הרע, ופעם זה מתגבר ופעם זה מתגבר, ואינו ח"ו כסתירה בעצם נשמתו ואל יתעצב בזה.

(תורת אבות)

רבקה שאפה לדעת מי מבין ב' הכוחות יצא

וַתִּלְךְ לְדָרֵשׁ אֶת ד' (כה. כב) רש"י: 'שיגיד לה מה תהא בסופה'. סבורה היתה רבקה כי בן אחד הוא זה ואותו פירכוס שהוא מפרסס לצאת ליד פתחי תורה וליד פתחי עבודה-זרה אינו אלא המאבק הסמלי בין היצר טוב ובין היצר הרע, שפעם מתגבר היצר הרע והוא מבקש לרוץ לע"ז ופעם מתגבר היצר טוב והוא מבקש לרוץ לבית המדרש. לפיכך רצתה לדעת מה תהא בסופה של מלחמה פנימית זו שבלב בנה, מי ינצח ויתן את המהלומה האחרונה במלחמה ביניהם.

(בני יששכר)

ג' אופנים בעבודה לתקון מידת הגאות

וְרַב יַעֲקֹב צָעִיר (כה. כב) פירש רבינו הק' מרוז'ין זי"ע בג' אופנים א. 'ורב' מי שהוא מתגאה ומחזיק עצמו 'רב', אזי 'יעבד צעיר' השי"ת עושה אותו קטן-צעיר ב. 'ורב יעבד' את מי השי"ת מגדל ומרומם - 'צעיר' מי שמחזיק עצמו קטן-צעיר ג. 'ורב יעבד צעיר' יש הרבה לעמול ולעבוד כדי שיהיה צעיר- עניו ושפל באמת.

(מרו הסב"ק מרוז'ין זי"ע)

מלחמות היצר: כשזה קם זה נופל

וְלֹאֵם מְלֹאִם יִאֲמָר וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר (כה. כב) רש"י פירש: כשזה קם זה נופל לא נתמלא צור אלא מחורבנה של ירושלים. ופירש הרה"ק ר' משה מקוברין זי"ע 'צור' נקרא מקור התאווה והמדות הרעות. לעומתה ירושלים נקראת מקור הקדושה ועבודת ד', וזהו 'לא נתמלאה צור' פי' המידות הרעות וההתלהבות בעניני עולם הזה אינם מתגברים רק כשיש חורבן בירושלים פירוש חורבן בעבודת ד', ר"ל.

(תפארת למשה)

עשיו היה נראה כ'אומער יוד' ואף לבש 'בגדי לבן'

וַיְהִי עֵשָׂו עֵשׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֶה (כה. כז) מובא בשם הרה"ק הרבי ר' בונים מפארשיסחא זי"ע שאמר כך:

אל תחשבו שעשו היה נראה כאיכר מגושם אלא היה לבוש 'בגדי לבן' ואומר 'תורה' ואיתא במדרשות. (ירושלמי נדרים פ"ג ה"ח) שלעתיד יבוא עשו וישב בראש כולם ואין מוחה בידו, עד שיבא הקב"ה ובעצמו ישליכהו לחוץ, ואם בעוה"ב שהוא כולו אמת נסתר רשעתו, מכש"כ בעוה"ז שהוא כולו מלא שקרים עאכו"כ.

(שיח שרפי קודש)

כוחה של זכות אבות

וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו פִּי צִיד בְּפִי (כה. כח) כתיב (קהלת ט' ד') כי לכלב חי הוא טוב מן הארי המת וי לפרש דהנה רוב פעמים מי שהוא רע לשמים הוא רע גם לבריות, ואצל המיעוט שאינו כן הוא מכב זכות אבותיו שפעלו עליו כך שיהיה עכ"פ טוב לבריות, וזה שאמר הכתוב 'כי לכלב חי הוא טוב' מה חי הוא טוב' מה שהכלב, דהיינו, מי שהוא רשע לשמים הוא רע גם לבריות ואעפ"כ הוא טוב לבריות זה נמשך 'מארי המת', היינו

(שארית מנחם - הרה"ק מו"ז ני"ץ וישאבה זי"ע)

ע"י עשיו יהיה ליצחק פתחון פה בפני ה' שלא יעניש את ישראל

וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו פִּי צִיד בְּפִי (כה. כח) אמרו חז"ל (שבת פט) שכאשר יאמר הקב"ה לכל אחד מה האבות בניך חטאו אברהם ויעקב יאמרו אם חטאו יבואו על עונשם, ימחו על קדושת שמך, ואילו יצחק ילמד זכות עליהם. ולמה רק יצחק משום שהיה לו פתחון פה לאמר, שגם

בית המנסת לתורה ולתפילה שטפנשט כולל אברכים לעיון - לפרוץ דרום פרוז'ין 13 מני פרק תלמוד תורה "תורת אמת" שטפנשט נני וילדים חנות תורת מבנה לשיבוב קטנה כלל הסודית הרה"ק 35 אלעד בית המנסת בית שטפנשט - נגעי'ים בקבר הצדיק משטפנשט רח"ו רבנים' ו נגעי'ים כולל אברכים' בית מנסת' מורשיה "מרכז מתנדבים לנגעים" המנסת אוהבים את"ל ברומניה קבוצת יורדים - נהמנה מראש מרכז חסידי האומות הרושנים משטפנשט רח"ו אילובוט 2 שיש פאקורד איש - רומניה

מקוה תורה מפעל קמחא דפסחא וקמחא דשבטא עור וסווע למשפחות ברוכות בימי החגים ושמחות השנה.

אור מתתוהו שיעורי תורה ברחבי הארץ, נכסי חזקת ויערי ירוח'ת לעם בשבתות, בחתונות ונזיל המשיעיים ובחיי היום יום

הספירה הרוחנית ומוזיאון להנצחת יהדות חב"ד וזכר הצדיקים משטפנשט.

מכון תורני "תורת אמת - שטפנשט" לתוצאת ספרי רבותינו הקדושים לבית הרושנים - חו"ץ - והכני רושניה.

מפעל האנציקלופדיה לתלמידי חכמים

מספרי המכון עותק להשיג במשרדי המוסדות:

אנציקלופדיה מילתית שטפנשט בית חו"ץ ב"ח אגודת אמת - שטפנשט חו"ץ - מנסת מילתית - ינס' - עילי ובה:

ח"א עניני ברת מילה, ח"ב עניני תלמוד, ח"ג עניני נישואין ונשואה טאני, ח"ד עניני פרוץ'ת הבן הקבועת למיחות הילד ילמד ענינים - בדרכי הלימוד - כנורו של משיח - נגו שטפנשט עתיקים אילובוט עמ' עני חסיקים

י"ל על ידי מכון 'תורת אמת שטפנשט' הצטרפו לקבלת הגליון כל שבוע בדוא"ל: 7172759@gmail.com 03-579-03-03 טלפון: 03-616-5110 פקס:

הוא היה לו בן שאינו הגון, עשו, ואהב אותו, ולכן צריך הקב"ה גם לאהוב את בניו למרות שחטאו. וז"פ 'ויהאב יצחק את עשו כי ציד בפיו' כדי שיהיה לו לעתיד ציד-תשובה מוכנה להוכיח שגם בן שאינו הגון צריכים לאהוב.

(הרה"ק רבי מאיר'ל מפרימישלאן זי"ע)

יש להתאמץ למען 'כבוד שמים'

הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה (כ.ה. לב) פ"ש"י שקשה ליהרהר בה. ולכאורה תמוה מה שנחשב זה לבזיון הבכורה, כיון שמרוב חשיבותה היה ירא לקבלה? ונראה שהוא משום שאדם צריך לקבל עליו לעשות לכבוד שמים אף שיש בזה אחריות כבדה, ואף שיהיו עליו כמה ערעורים ע"ז זה, ואם אינו עושה כן הוא בכלל בזיון, דכדאי הוא כבוד שמים ומצות ה' שיקבל עליו לעשות אף שיש בזה כמה עניני אחריות. דלא כהרבה אנשים שאין רוצים לקבל רבנות וכדומה מצד יראת האחריות, ויראת אנשים שיערערו וכדומה.

(דרש משה)

עבד ה', כל רצונו לשאוב מים מבאר התורה והמצוות

וכל הבאר אשר הפרו עבדי... סתמום פלשתים וימלאום עפר (כ.ו. טו) הרה"ק רבי שמחה בונם מפארישיסחא זי"ע דבר בקדשו בשם רבינו 'היהודי הקדוש' זי"ע וכך פירש את הפסוק 'עבדי אביו' היה רצונם רק להמציא מקור לשאוב ממנו הרבה תורה ויראה הנקראים 'מים חיים' כידוע, אבל הפלישתים עשו הכל לסתם, היינו שזולזלו בעבדי אביו ובמעשיהם וטענו שזה אינו כלום, וכיסו אותם עם עפר.

(שיח שרפי קודש)

הגוי אינו מתפעל מהצדיק

ויאכלו וישתו וילכו מאתו בשלום (כ.ו. ל-לא) מדרך האיש הנובן כשהוא מבקר אצל אדם גדול וצדיק נשבר לבו בקרבו בראותו מה רב ההבדל בינו לבין הצדיק, ואולם לא כן גוי כאבימלך שאכל יחד אתו, ולבסוף הלך ממנו בשלום שבע רצון עם עצמו.

(הרה"ק הרבי ר' בונים מפארישיסחא זי"ע)

הסוד של סעודות מצווה

הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי (כ.ו. ב) יש לדקדק דהרי הלשון 'לא ידעתי' הוא לשון עבר, והיה לו לומר 'לא אדע' לשון הווה? אך הסביר הוא והנה רצה לברכו וצויה שיביא לו מאכל לאכול ולשתות מעדנים ומטעמים, ומה ענין אכילה זאת לברכות? אלא דזה הוא ענין הצדיקים הגדולים שכל עבודתם להבורא ית' בשמחה ובטוב לבב, ובפרט כשרוצים שתשרה עליהם רוח הקודש אזי מטיבים את לבם בשמחה ובטוב לבב, וזאת כי העצבות דבר מגונה בעיניהם ומונע העבודה ורוח הקודש. והוה עניני סעודת מצווה וסעודות שתלמידי חכמים מסובין בה שעל ידי התענוג הגשמי מטיבין את לבם לרוח הקודש.

(אגרא דכלה)

ברכה מיוחדת שיהיה צלול בדעתו בעת הפטירה

הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי... ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו פניו וילך עשו השדה לציד ציד להביא: ורבקה אמרה אל יעקב... ואברכה לפני ד' לפני מותי (כ.ו. ג) הסבא קדישא 'אהבת ישראל' מוויניצ' זי"ע אמר לפני פטירתו לפרש מאמרם ז"ל (מס' שבת פח.) 'הוסיף משה יום אחד מדעתו והסכים הקב"ה על ידו, היינו דהאי רעיא מהימנא מסר נפשו בעד עמו וצאנו כל ימי חייו, ועכשיו רצה להריק להם עוד ברכה אחת שהיא חשובה מאוד לכל אחד מישראל. דהנה מבואר בספרים הקדושים דהרבה רחמים צריכים לבקש מעל הרחמים על 'עת

מצוא', הוא עת בוא זמן כל אדם לצאת מהעולם הזה, למסור נשמתו בקדושה וטהרה באמונת ה' ובמסירות נפש. וח"ו לבל ילכד או בידי השטן-היצר, כי הרבה עומדים עליו אז ולפסו ח"ו לצד, ועל כן נהגו הרבה מהצדיקים זי"ע לעשות 'מסירת מודעה' מראש שבאם ח"ו יצא אז דבר מפיהם שלא כשורה שיהיה בטל מבטל מעכשיו, וזהו שברכס משה רבינו ע"ה, דהנה מצינו לר' אליעזר (אבות פ"ב מ"י) שצויה לתלמידיו 'שוב יום אחד לפני מיתתך', וזהו הכוונה 'הוסיף משה' לברכס עוד ברכה גדולה, 'יום אחד' כשיבוא לכל אחד אותו יום אחד שקראו ר' אליעזר 'מדעתו', שיהיה כל אחד ואחד בדעתו-בדעה צלולה, ולמסור הפקדון בדעת נקיה ליוצרו ובוראו.

(דורות ישרים - סאסערענע)

להשתדל תמיד להשיג שפע ברכות טוב

ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר (כ.ו. ו) הנה התיבה 'לאמר' אינה מובנת, ואולי שהכוונה - לאמר לדורות, היינו שבכל דור לעשות כל מיני פעולות ששפע הברכות יושפע לזרע יעקב ולמנע שפעזה מעשו, ומעשה אבות סימן לבנים.

(אגרא דכלה)

המטעמים שהביא יעקב היו תיקון לחטא עין הדעת

ועשה לי מטעמים ואכלה ואברכה לפני ד' (כ.ו. ז) ענין המטעמים נראה שהיו תיקון על אכילת 'עץ הדעת טוב ורע', דכתיב 'ותרא האשה כי טוב העץ למאכל' שעי" אכילה זו נשאבו בהם כחות רעים ר"ל, וירדה קללה לעולם, ואילו כאן ע"ה 'מטעמים' שנתן יעקב ליצחק לאכול שרתה עליו רוח הקודש, 'אייתי ברכאן ואפיק מכל אינון לוויטין'. (וה"ק) וירדה ברכה לעולם ודחתה את כל הקלות [וזהו הענין 'ירח את ריח בגדי ויברכה' עפי"מ"ש בס' 'בני יששכר' דכל החושים נתקלקלו באכילת עץ הדעת' שכולם שתתפכו בחטא חוץ מחוש הריח שלא נזכר שמה, ע"כ הקדים הריח להברכות שבאמצעותו נדבקה נפשו למעלה במקום שלא שלטו בו החטא והפגם, ומשם המשיך התיקון 'אייתי ברכאן ואפיק מכל אינון לוויטין'.

(שם משמאל)

'אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן'

יחז לי משם שני גדיי עזים טובים (כ.ו. ט) בס' חידושי הגאון מהרי"ל דסקין זצ"ל פירש בהקדם מש"כ רש"י בד"ה 'שני גדיי עזים' וז"ל: וכי שני גדיי עדים היה מאכלו של יצחק אלא פסח היה האחד הקריב לפסח והאחד עשה מטעמים. והיינו שליל פסח היה וכיון שהאבות ע"ה קיימו כל התורה כולה אכלו או קרבן פסח. ומ"ש 'ויבא לו וישת' היינו שהביא לו יין לך כוסות, ואת כל זה הביא יעקב ע"ה לאביו, ולכך כשבא עשו אח"כ ובקשו לקבל ממנו מה שהכין לו הוא, טען לו יצחק אביו: כיון שאכלתי כבר קרבן פסח לא אוכל לאכול משלך כי אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן, והוסיף ע"ז הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל כי מ"ש הכתוב 'בא אחיך במרמה', המלה 'במרמה' גימטריא 'אפיקומן'.

החסיד והירא שמים אינו מסתיר מרבו את חסרונותיו

ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמדת (כ.ו. טו) על מאמר חז"ל במדרש (ברבי רבה א. טו) אמר רבי שמעון בן גמליאל לא כיבד בריה את אבותיו כמו אני, ומצאתי שכיבד עשו את אבותיו יותר ממני. כיצד יכו' אני הייתי משמש את אבי בכלים צואים וכשהייתי הולך לשוק הייתי לובש כלים נאים, אבל עשו לא היה עושה כן, אלא אותן כלים שהיה לובש ומשמש בהן את אביו הן מעולים ע"כ. והנה לכאורה קשה וכי לא היה רב שמעון בן גמליאל יכול ללבוש מלבושים נאים לשמש את אביו? אך הענין הוא כי בלבושים נכלל הלבוש והגוון שיש לאדם והם משקפים את צורת נפשו ותכונתו. וזהו שאמר 'עשו

שימש את אביו בכלים מעולים' היינו, שהציב לו לבוש נאה נגד אביו וירמה אותו, ואף שבשורש לא היה יצחק אביו מוכים שימרה אותו ואדרבה היה רצה לראות חסרונו כדי שילמדנו באורח מישור, אך לפי שעה היה דעת יצחק נוחה מזה. וזה שאמר רבי שמעון בן גמליאל שהוא אינו יכול לעשות בזה כמעשה עשו שהוא אינו מסתיר חסרונו מפני אביו, ואדרבה רש"ב"ג היה לובש 'בגדים צואים' היינו, שרצה לבטא בזה שכל הדברים שלא היה נראה יפה בעיניו והיה לבו דוה עליהם, היה מגלה לפני אביו, והגם שבשורש היה דעת אביו נוחה מזה, מכיוון שע"ז ללמדו דרך ה' ועצו איך ליישר מדותיו, אבל בכל זאת לבנתיים היה אביו מצטער בגין כך.

(היהודי הקדוש מפארישיסחא זי"ע)

רבקה הזתה שייצונו זמנים שבנ"י ילכשו 'בגדי עשו' ורצתה שגם אז תחול אליהם ברכות יצחק

ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמדת אשר אתה בפיית ותלבש את יעקב בנה הקטן (כ.ו. טו) למעשה, ליעקב לא היה חסר ברכת יצחק כי היה ראוי מעצמו, אך רבקה ראתה ברוח הקודש כשהיו ישראל בגלות יהיו אנשים שילבישו 'בגדי עשו' ולזה רצתה שברכת יצחק תעמוד להם לימינם גם בימים ההם.

(חידושי הרי"ם)

המעלה של בגדים ארוכים ופאות ארוכות

ויאמר יעקב אל אביו אנכי עשו בכרה (כ.ו. טז) בערוב ימיו צוה מרן הס"ב זי"ע לחסידים שיכנסו לבנו בכורו הרה"ק רבי שלום יוסף זי"ע, וחסיד אחד התלונן ואמר יש כבר גזירה חדשה ברוסיה, שגורו לקצר הבגדים והפאות, וענה חסיד אחר שזה לא כל כך רע. ונענה הרה"ק רבי שלום יוסף: אל תגידו כך, ואני אסביר לכם על פי התורה ועל פי טבע העולם, על פי תורה אנו מוצאים כשיעקב נכנס ליצחק להתברך אמר (בראשית כ.ו. טז) 'אנכי עשו בכורך', לכאורה איך יתכן שיעקב בחירי האבות יצא מפיו דבר לא נכון (אף שרש"י הקדוש מתרץ זה), אלא היות שהוא לבש מעילו של נמרוד זה לא נקרא שקר. והנה גם על פי טבע בנהוה שבעולם, אדם שהולך בבגדים קצרים ופיאות קצרות מתבייש ללכת למקוה ומתבייש ללמוד דף זהה מה שאין כן אדם שהולך בבגדים ארוכים ופיאות ארוכות.

(רשפי קודש)

'הקול' קול יעקב

תקל קול יעקב (כ.ו. כב) בעת הגזירות והצרות שפקדו את אחבנ"י ברוסיה, נכנס יהודי אחד אל הרה"ק מרוז'ין זי"ע ושפך את ליבו על צרותיו ועל צרות ישראל בכלל. שאלו הרה"ק מרוז'ין: 'מה אומר הצאר [מלך רוסיה]?', 'ינענה החסיד ואמר: 'הצאר אומר שעדיין לא נברא הכבוד (דעי קויל) שיהרגנו' נענה הרה"ק מרוז'ין ואמר: הקויל (הכבוד) כבר נוצה זהו בני אברהם יעקב, 'הקול קול יעקב'. היינו ש'הקול קול יעקב' נשאר עד היום, וזהו כח התורה והתפילה של הצדיקים.

(אמ"ק אדמו"ר מבאביאן שליט"א - כ' חשוון תשס"ה)

ביכות בני"י הפשוטים הנגועים בעוה"ז קבל יעקב ברכות לגשמייות

וירח את ריח בגדי ויברכהו (כ.ו. כז) איתא בחז"ל "אל תקרי 'בגדי' אלא 'בוגדיו' (סנהדרין לו.) אפשר להסביר כוונתם ז"ל כי יצחק אביו ע"ה רצה להלביש ברכותיו שעיקרם להביאם לחיי עולם הבא בלבוש גשמי, שטובות שבעוה"ז, וראה ברוח קדשו שיעקב אביו ע"ה בתומת ישרותו וקדושתו אין לו שום אחיזה בעוה"ז ושום נטיה לחפוף בה וא"כ לא היה לו על מה שתחול ברכתו, אולם כשראה בו שורש דק לענפיו שיצאו ממנו בעתיד שיתאוו למטעמות העוה"ז, כבר היה לו להלביש את הברכות

אתם לא יכולים לפספס את ההבטחה הפלאית של בעל ההילולא משטפנט

"אצלי פועלים ישועות בניקל"

הרשתו נעת, כרטיסים אחרונים

עוד 18 יום
ביאס
רומניה

ולזה כווננו רבותנו ז"ל דכיון שיורח את ריח בוגדני' היה יכול להיות ויברכהו.

(מרן הסב"ק מרוז"ן זי"ע)

שמחה לכל באי עולם על שהצליח יעקב לשלול את הברכות מעשיו

כְּשִׁמְעוּ עֵשָׂו אֶת דְּבָרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק וַיִּצְעַק הַבְּרִית וַיִּמְרָה (כו. ל"ד) שְׁמַעְתִּי מֵאֵת כְּבוֹד אֲדָמוֹרִי הַקְּדוֹשׁ רַבִּינוּ יַעֲקֹב יִצְחָק מְלוּבְלִין זי"ע
שדקק למה לא נאמר 'ויהי כשמוע' וכו' כדרך הכתוב תמיד, וביאר כי 'ויהי' מורה על צער כנודע (מגילה י: ו) ואילו כאן שמחה הוא לכל באי עולם שיעקב לקח מידו הברכות 'ושפתי חכמים ידעון דעת', והוסיף ע"כ הגה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב זי"ע: ולי הקטן נראה עוד בדרך רמז, והנה כתבו חכמינו ז"ל (תנבדב"ר פכ"ב) דכל הגדולה שיש לעשו עד היום הוא בשכר שכיבד את אביו, ובשכר הצעקה שצעק במר נפש בעת תנוודע לו שלקח יעקב מידו הברכות, ממילא נראה מהצעקות הללו שהיה חשוב בעיניו מאד הברכות עבור הזכות, ועד היום סובלים אנו ונגעה בנו הרעה בבוה"ר עד אשר יבוש קצירו, היינו הזכות שיש לו וישבר לאין מרפא. וזה שנרמז בכאן 'כשמוע עשו דברי אביו', רצונו לומר, היות ששמע עשו לדברי אביו בכל עת, 'ויצעק צעקה', וגם בשכר שצעק צעקה כעת, הדבר הזה הוא 'גדולה ומרה' עד מאוד ונגע עד נפש, עד אשר יבוש קצירו וירחם עלינו השי"ת ברוב רחמיו.

שבה השמחה וגונת העצבות

וְהָיָה פֶּאֶשֶׁר תִּרְדֵי וַיִּפְרָקֶתָ עָלָיו מֵעַל צְנֹאָרָךְ (כו. מ) יתפרש עפ"י פירושו של הרה"ק מרוז"ן זי"ע"א על הפסוק 'והיה אם שכוח תשכח את ה' אלקיך' (דברים ה. יט) שפירש מהנה אחז"ל (ויקרא רבה יא) 'והיה' לשון שמחה, 'והיה אם שכוח' היינו אם תשכח ח"ו את השמחה אז ח"ו 'תשכח את ה' אלקיך'. כי כן ידוע מה שאמר הרה"ק רבי אהרן מקארלין זי"ע"א שעצבות בעצם אינה עבירה אבל מה שעצבות יכולה להביא אינה יכולה להביא שום עבירה בעולם, ואפשר לפרש דוהו 'והיה כאשר תרד' היינו שתירדי ממך את השמחה, אז ח"ו 'תפסק עולו מעל צוארך' תפרוק ח"ו את עול מלכות שמים מעל צוארך, משום 'והיה אם שכוח' אז בעל כרחך 'תשכח את ה' אלקיך'.

(מנחת ישראל)

'כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם'

עַד אֲשֶׁר תִּשׁוּב חַמַּת אַחִיךָ: עַד שׁוֹב אַף אַחִיךָ מִמֶּךָ (כו. מד- מה) אמרה לו שישב שם 'עד אשר תשוב חמת אחיך', אבל מנין ידע אם כבר שבה חמת אחיו? על זה אמרה לו סימן מובהק 'עד שוב אף אחיך ממך', כשתחדל אתה להיות בכעס עליו תדע שגם הוא כבר שכח את חמתו, כעס עליו 'כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם'.

(הגה"ק רבי פנחס בעל ה'הפלאות' זי"ע)

קושי השעבוד מביא את בני' להלחם בחרוף ובמסירות נפש

וְהָיָה פֶּאֶשֶׁר תִּרְדֵי וַיִּפְרָקֶתָ עָלָיו מֵעַל צְנֹאָרָךְ (כו. מ) איתא במדרש "אמר רבי יוסי בר חלפתא [כך אמר יצחק לעושה] אם ראת אחיך פורק עולו של תורה מעליו גזור עליו שמדים ואתה שולט בו" (בר"ד סו. ט) ולכאורה פליאה עצומה היא שיצחק אבינו ע"ה יתן עצה כזו לעשו הרשע שיגזור עליו שמדים? אלא האמת הוא שכוונה עמוקה טמונה בדברי

ויתן ויחזור ויתן

גם כאשר בני' אינם ראויים מצד עצמם השי"ת ישפיע עליהם ברוב חסדיו

וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים (כו. כח) יש לדקדק למה אמר פתח את הברכות עם ו' והלא ו' הוא ע"פ רוב וא"ו החיבור ומורה על תוספת דבר? ומתרץ רש"י ז"ל וכתב 'יתן ויחזור ויתן' ונראה לומר ברמזיות הדבר כי בדורות הראשונים היה בכח ישראל בעצמם להתעורר באתערותא דלתתא [התעוררות מלמטה] ומהאמעדל"ת נתעורר ונעשה אתערותא דלעילא [התעוררות מלמעלה] אבל הרי לא כל הדורות שוים בדבר, ובאים זמנים כאלו שקשה לעורר האמעדל"ת שעי"ז יהיה איתער מלעילא וע"ז באה ברכת יצחק אבינו ליעקב בנו 'יתן ויחזור ויתן' שגם בזמנים שבני' לא יהיו מסוגלים לעורר בעצמם האמעדל"ת יתן לנו השי"ת האמעדל"ת ויחזור ויתן, דממילא יושפע כבר עלינו אתעדל"ע.

(מרן הסב"ק מרוז"ן זי"ע)

יצחק רצה שעשוי יהיה לו עוה"ז ויחזיק את יעקב בהסכם 'ששכר ובולון'

וַיִּתֵּן לָךְ (כו. כח) בענין הברכות הקשו המפרשים אם אמנם עשו רימה את אביו ולא ידע יצחק מרשעתו, אבל עכ"פ היה מוכרח לידע שיעקב הוא יותר צדיק מעשו, כי בודאי שמע כי יעקב יושב יומם ולילה על התורה ועל העבודה, ואילו עשו הוא איש שדה. ואם כן איך עזב מלבוך את יעקב בנו הצדיק תמים והתכוון לברך את עשו, וכתב הגה"ק מהר"ם שי"ק זי"ע ונראה לפרש, שאדרכה לפי שידע יצחק שיעקב הוא יושב אלהים ועשו איש שדה ואינו עוסק בתורה, וכך גם הבין משאלותיו ששאל: איך מעשרין את המלח? וכדו' ידע שאין לו יד ושם בחכמת התורה, ועל כן רצה שהיה לעשו גם כן חלק ונחלה בתורה הקדושה, ולכן רצה לברך את עשו בברכת עולם-הזה והוא ישפיע מברכותיו ליעקב, ויהיה לו חלק בלימוד תורת יעקב כמיון 'ששכר ובולון', ועל ידי שיתחבר עם יעקב ייטיב דרכיו. אמנם הקב"ה ידע האמת, שעשו הוא רשע גמור ואין עוד תקוה שילמוד ממעשי יעקב, אדרכה יש לחוש אם יהיה יעקב כפוף תחת יד עשו יצטרך ליבטל מתורה ועבודת ה', לכך סיכב השי"ת שיקבל יעקב הברכות.

(משמרת אלעזר)

עיקר הנחת רוח להשי"ת להשפיע על האדם לאור מעשיו הטובים

וַיִּתֵּן לָךְ אֶת בְּרִית אַבְרָהָם לָךְ וַיִּזְרַעֲךָ אִתָּךְ (כו. ד) רש"י מביא דברי המדרש: 'יתן ויחזור ויתן'. הרה"ק ה'בית אהרון' מקארלין זי"ע דרוש דרש פסוק זה 'ויתן לך את ברכת אברהם' וכך אמר: כל הדברים הן בעניני העוה"ז והן בעניני מצות, הקב"ה הוא המתחיל והוא הנותן חיות בכל דבר שבעולם, וכשנתהווה הדבר בזה העולם צריך האדם לעשות המצוה והלימוד תורה כתיקונו, ברעותא וליבא, ובוה סלקת לעילא, וגורם שהקב"ה משפיע מלמעלה כל טוב עד אין סוף ואין שיעור. וגם בעניני עוה"ז צריך האדם להלל להקב"ה ולהאמין שהכל בא מאתו יתברך. והו' ויחזור' פירוש שהאדם יחזור כל דבר אל הראשית, ובוה 'ויתן', ישפיע לו הקב"ה כל טוב ביתר שאת, מ'ויתן' הראשון, כי עיקר נחת רוח לפני הקב"ה שישפיע לעולם כל טוב על ידי האדם הגורם בעשיית המצות בעוה"ז.

יצחק נתכוון בברכתו שכל זרעו של יעקב ילכו בדרכיו

וַיִּתֵּן לָךְ אֶת בְּרִית אַבְרָהָם לָךְ וַיִּזְרַעֲךָ אִתָּךְ (כו. ד) היה תיבת לב נכפלת בפסוק וה'לך' השני מיותר, גם תיבת 'אתך' אינו מובן, ונראה הדנה יעקב אבינו לא מת ומקיש לזרעו מה זרעו בחיים אף הוא בחיים, כמשארו"ל [תענית ה] על פסוק כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ וכו' (ירמיה ל. ט) וזה שמוכן בברכת יצחק שביך אותו לך ולזרעך אתך, לא אמר 'ולזרעך אחריך' רק 'אתך' יהיו היינו שתהיה עורר בחיים, וגם 'ולזרעך אתך', שיהיה כן זרעך אתך שלא תצטרך לשלח מאתך כמו שלח אברהם אל בני הפלגשים בעודנו חי, (לעיל כה. ט) רק יהיו כולם ראויין למתנה הזו ולא יהיה בהם פסול.

(אגרא דכלה)

יצחק אבינו ורצונו בזה לברך כלל ישראל ולבוא לעזרתם, בידועו שעשו הרשע הוא השטן והיצה"ר המסית ומדיח ומפתה אותם בתמידות לעבור על רצונו ית', כי כן דרכו ברשעות, ידע נמי יצחק שלטובתם הוא שעשו לא ילביש את מחשבתו הרעה בדברי ריצוי ובשפתים חלקלקות, כי זה מהווה סכנה גדולה לכלל בני ישראל, דאינם יודעים איך להזהר ממנו, ומסוגלים להתפתות. ויותר טוב שיגזור עליהם 'שמדים' בפירוש, ועל כגון דא בוודאי יתקוממו נגדו בעוז ובתוקף במסי"ב.

(מרן הסב"ק מרוז"ן זי"ע)

בני ישראל מבורכים מאז ומקדם בברכות שנתברך אברהם

וְאֵל שְׁדֵי יִבְרָךְ אִתָּךְ ... וַיִּתֵּן לָךְ אֶת בְּרִית אַבְרָהָם (כו. ג-ד) כבר עמדו המפרשים מה הוסיף לו בברכה זו אחר שברך אותו כבר בכל הברכות וי"ל עפ"י דברי הרה"ק הרבי ר' הירש מרימנוב זי"ע (בארות המים - לך ד"ה ואח"כ) שאברהם אבינו ע"ה היה שורש נשמת כל ישראל נמצא כאשר הקב"ה אמר לו כל הברכות נתברכו כל ישראל, ואם כך אין בני ישראל צריכין כלל לחשוב על פרנסה ואין צריך גם להתפלל אל השי"ת על פרנסה, כי השי"ת משפיע מעצמו פרנסה לישראל ע"י הברכות שביך לאברהם אבינו, אלא שבזה צריך בן-ישראל להיזהר שלא להרע מעשיו ח"ו, כי בזה הפסח פרנסתו אשר מיועדת לו מאז ומקדם. (עכמדה"ק) ולפי זה אפשר לומר שלזה התכוין יצחק אבינו בברכה את בנו 'ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך' היינו שהוא זרעו אחרי, לא יקלקלו מעשיהם וממילא יחולו עליהם כל הברכות, כי אברהם אבינו ע"ה שורש כל הנשמות כבר השפיע לכולם.

(דורות ישרים - סאסערעו)

'תכלית הידיעה שלא נדע'

אִם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו (כו. ה) כתב רש"י ז"ל: 'איני יודע מה מלמדנו'. והקשו המפרשים אם אינו יודע היה לו לשתוק ולא לומר כלום? ויש לומר, שרש"י הק' בא לרמוז כי כאשר נולדו יעקב ועשו ויצאו לארץ העולם, זה פירש לע"ז וזה פירש לבתי מדרשות ואז נתפרדה החבילה לגמרי, עשו לקח לו כל זוהמת הנחש הקדמוני מחטא אדם הראשון, ויעקב יצא נקי. לכן תראה דכמו שחטא הנחש היה בענין ה'דעת' כמו שכתוב 'והייתם כאלקים יודעי טוב ורע' (לעיל ג. ה) ופיתה אותם לאכול מעץ הדעת טוב ורע, כמו כן כתוב אצל עשו 'ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה' (לעיל כה) כי חזר ל'ידיעת' כבתחילה, וצא וחשוב תיבות 'ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה' עולה בגימט' בדיוק כתיבות הפסוק 'והנחש היה ערום מכל חית השדה', כי הוא הוא. משא"כ אצל יעקב כתוב 'ויעקב איש תם' דלא רצה לידע, דוהו לשון תם שלא רוצה לחקור ולדעת, כמו שפירש"י על הפסוק 'תמים תהיה עם ד' אלקיך' (דברים ית. יג) לא תחקור אחר העתידות וכו', ואל זה רמזו חכמינו ז"ל באמרום 'שופרא דייעקב מעין שופרא דאדם קדמאה' (כ"מ פד) כי כאשר פרשה הזוהמא ממנו ויצא יעקב נקי, אז שב לקדמותו כמו קודם חטא אדה"ה, ואל זה רמז רש"י ז"ל במתק לשונו: 'איני יודע מה מלמדנו', פירוש: זה הענין של יעקב ועשו מלמד את האדם אשר 'תכלית הידיעה שלא נדע' והכי פירוש הדברים: 'איני יודע מה, מלמדנו'.

(כך יברך ישראל - הרה"ק רבי לוי יצחק מאוויערנא זי"ע)

סגולות מלכים

ילקוט סגולות לימי השנה מלוקט מפי גאונים קדמונים ומקורות נאמנים
מתוך מפעל "סגולות מלכים" – הלא המה סגולות אשר יסודתם בהררי קודש, והוא
כשולחן הערוך לסגולות מסודר לפי ימי וחדשי השנה דבר יום ביומו
מאוצרותיו של הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א רב דקהל שטפנשט

סגולות למחילת עונות ויקח את מהלת (כה, ט)

בישול התבשילין, כי תגור הוא מקום האפי' וכיירים
הוא מקום בישול וכידוע, וע"כ הי' רב ענן עוסק במצות
הכנת שבת לבשל בתבשילי שבת באש הכיור"ם שהוא
מצוה, לכפר על מה שנטלו א"ש ש"ל כירי"ם של"א
במקום מצוה וכמו שנאמר אשר לא צוה וגו'. ויצא לנו
ממ"ש בהך דר' אבהו רוב ענן אשר הכנת שבת הוא
מסוגל לכפרת עונות, והבן.

(כבוד שבת, מאמר הכנת שבת אות לד)

לאכול פערפעל בליל שבת

בשם הרה"ק ר' פנחס מקארין שאמר שיש לאכול
לאקשען בליל ש"ק שהיא מרמז על השלום, וכן
הצומעט שקורין פערוועל היא צומעט של הבעל שם
טוב כידוע, ושמעתי שהוא מסוגל למחילת עונות
מלשון פערפאלען, ושמעתי מהגה"צ מהר"ם ש"ק
שהקפיד מאוד על בתו שלא אכלה פערוועל.

(אבן ישראל סעודת שבת אות כא)

תיקון הצות

דע לך אחי קבלתי מרבותי אשר התיקון הצות לילה
מעורר עת רצון למחול לו את אשר עיות מה שאינו
נמחל בכמה תעניות וסגופים רבים.

(הקדמת לדרך עץ החיים למרהצ"א מזידיטשוב)

שתיית לחיים

רבי חיים מצאנז ביקר בשבוע של תשעה באב בביתו
של רבי יוסף מניישטאט, רבי יוסף אמר להארוח
שבערב יהיה לו סיום על ספר ורבי חיים שאל על איזה
ספר, ורבי יוסף ענה על ספר תהלים, בשעת הסיום
ושתיית הכוס אמר רבי יוסף בשם הבעש"ט כי שתיית
לחיים על כוס יש בה סגולה למחילת עונות, כי כוס
ראשי תיבות ויאמר סילחתי כ'דברך וכאשר שותים
שני יהודים לחיים נתמלא הפסוק ויאמר ה' סלחתי
כדברך.

(אוצר אנדות החסידים, ג' עמוד 17)

הנמצאים בברית מילה

נאמר לי משם קדוש ישראל ה"ה הרב הקדוש מה"ר
שלמה מקארין צללה"ה הי"ה, שאמר בשם המדרש,
בשעה שאמר הקב"ה לאליהו שיצטרך להיות בכל
ברית מילה שבש"ש, אמר אליהו, אתה ידעת שאני
מקנא לשמך ת', הנה אם יהיה הבעל ברית בעל
עבירה לא אוכל לסבול להיות שם, והבטיחו השי"ת
שיכפר להבעל ברית ואז יהיה ריקן מעבירות, והשיב
עוד אפשר יהיה המוהל בעל עבירה, הבטיחו השי"ת
שיכפר גם לו, השיב עוד אפשר יהיו הקהל העומדים
שם בעלי עבירות ולא אוכל לסבול, הבטיחו השי"ת
שיכפר לכל הקהל, כן שמעתי שיצאו הדברים מפי
הקדוש הנ"ל, ונ"ל שזה שמרומם בפינתם הוא אליהו,
(ג), כי הואיל ומדתו קנאה והוצרך להיות אצל כל ברית
ולא יוכל לסבול, ע"ז גורם הכפרה לישראל כי הוצרך
השי"ת להבטיחו כנ"ל.

(אגרא דפרקא אות קמו)

לימוד קודם התפילה

ולכן אמרו רבותינו ז"ל (ברכות לא.) אין עומדים
להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה כי עיקר התפלה
הוא אם האדם לומד קודם התפלה כראוי אז יוכל
לזכות ולהתפלל תפלה זכה ולדבר דבורים אמיתיים
לפני הבורא ברוך הוא וזוכה שהקב"ה מליבין עונותיו
ונופלים כל הקליפות לעומקא דתהומא רבא כמו ביום
כיפור שהוא זמן סליחה העונות כמו שכחוב (תהלים קל
ז) כי עמך סליחה וכו'.

(מגן דוד, טאלנא, פר' ויגש)

שאמרו, שכל מי שנעשה לו נס ואומר שירה מוחלין לו
על כל עונותיו. והנה אתר שצונז ה' לומר שירה זו בכל
יום כדכתיב ויאמרו לאמה וכדכתב רשב"י שרוצה לומר
שנאמר אותה בכל יום בשמחה רבה כשעה ראשונה
שאמרנו אותה, ודאי כח סגולתה כל יום כשעה ראשונה
למהדרין.

(ספר חרדים פרק עג)

המעביר על מדותיו

סגולה רביעית. אמרו רז"ל כל המעביר על מדותיו
מעבירין לו על כל פשעיו, שנאמר נושא עון ועובר על
פשע, למי נושא עון למי שעובר על פשע. לכן יוכיח
האדם את נפשו ויאמר לו, למה תסבול יסורים בעולם
הזה ובגיהנם על עונותיך, הלא לך לסבול חרפת
אנוש וגידופיו ולא תענה, ותשמח ביסורים אלו, כי
תעלת רפואה הם לנפשך, וזה בחשך אורך, כמו שאמרו
רז"ל, הנעלבים ואינן עולבים שומעין חרפתם ואינן
משיבין עושינן מאהבה ושמחים ביסורים עליהם הכתוב
אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו, פירש החסיד
ששלש מדרגות דבר התנא, זו למעלה מזו. ראשונה
זה מי ששומע חרפתו ומשיב, אבל אינו מעליב את
חבירו בתשובתו. שנית, דאינו משיב כלל, אך לבו מר
לו בקרבו. שלישית, ששמח ביסורין, הם הדברים של
חרפה אשר שמע, אולי גם ה' יכפר עונותיו.

(ספר חרדים פרק עג)

התבודדות

סגולה חמישית. היא ההתבודדות שכתבנו למעלה
(פרק ס"ה) בשם ספר בית מדות, כי לעתות רצון יפרוש
עצמו במקום מיוחד שלא יראוהו בני אדם, וישא
עניו למרום אל מלך יחיד עילת כל העילות וסיבת
כל הסיבות, כמטרה לחץ, כמים הפנים לפנים כן לב
האדם לאדם, ועל דרך זה כאשר הוא יבא לשום פניו
אל אלקיו, כן הוא יתברך ישים אליו, ויחדיו ידובקו, כך
שמעתי מפי מורי ורבי החסיד הקדוש כבוד ר' יוסף
סאגס זלה"ה, וכך היה הוא עושה, וכן מצאתי לרבינו
יצחק דמן עכו, שכמה חסידים היו עושים כן בימיו,
ודוק ותשכח כן בדברי רמב"ם ורמב"ן וחובת הלכות
והרב רבינו יונה ז"ל.

(ספר חרדים פרק עג)

שמיעת דברי החכם כשדורש

סגולה שישית. ישמע בחשך דברי חכם כשדורש
יראת שמים ודברי אגדה שמושכין לבו של אדם כמים,
שאמרו רז"ל שבוה ימחול עונותיו. והייבין אנחנו
לשמע קול מוכיח.

(ספר חרדים פרק עג)

לסוכב ביום ו' לגבות מעות לצורך עניים

אמר הרב הקדוש ר' זישא זצוק"ל שבערב שבת טוב
לסוכב לגבות מעות לצורך עניים, וזה סגולה לכפרת
עונות.

(ספרן של צדיקים, מערכת הרבי ר' זושא אות ב)

אמירת פיוטי ברכת קריאת

שמע ביום הכיפורים

בברכת ק"ש אומרים הפיוט הקדוש סלח כי הוא
מסוגל לכפרת עונות הגם שבשאר זמנים אין אומרים
הפיוט של קודם תפלת הלחש וכן היה המנהג אצל
כמה גדולים וצדיקים וכידוע היה כן המנהג בדינוב
שביו"ה כ"כ נהגו לומר הפיוטים שבברכות ק"ש.

(תקנות והדרכות שומרי אמונים)

הכנה לשבת

י"ל שרב ענן היה לביש גונדא כדי להתעסק בתבשילי
שבת ע"פ מ"ד במדרש ויק"ר (פרשה כ' ס"ח ח') על אש
זרה אש מבית כירי"ם הכניסו ע"ש, וכירי"ם הוא מקום

לקונן על חורבן בית המקדש

מי שמקונן על חורבן בית המקדש, מכפרים לו
עונותיו, וזוכה לאריכות ימים ושנים, ובניו לא ימותו
בחיי, ויראה זרע ויארץ ימים.

(ספר מועד לכל חי סימן י' אות טו)

טורח במצה של מצוה

בספר כונת האר"י כתב, שיטריח עצמו במצת של
מצוה עד כי יתחמם ויזיע, ובוה ישבר הקליפות שנוולו
משז"ל.

(ט"ו או"ח סי' תס"ק ב)

לטרוח בשביל כבוד השבת

בשם כונת האריז"ל, הזיעה שאדם מזיע בצרכי שבת
הם סגולה למחיקת עונות כמו הדמעות, ולכן צריך
לטרוח הרבה בשביל כבוד השבת, וכחאי גוונא כתבו
בענין עשיות המצות בערב פסח.

(שערי תשובה סימן ר"ג ס"ב)

שומר שבת כהלכתו

בטור הביא גמרא וכל כתיב כל המשמר שבת
כהלכתו אפי' עז"ז כאנוש מוחלין לו, איכא למידק אי
לא עשה תשובה שבת מאי מהני ואי עשה תשובה
שבת ל"ל. ונראה דמיירי שעשה תשובה, אלא דתשובה
לא מהני שיהא מוחלין לו כדאיתא בפרק י"כ עבר
על כריתות ומיתות ב"ד תשובה תולה ומיתה ממרקת,
קמ"ל כאן דאם בעשותו תשובה שומר שבת כהלכתו
מהני תשובה שיהא נמחל לו.

(ט"ו או"ח סימן רמב"ג ריש הסימן)

אמירת י"ג מדות ככוונה עצומה

באתי לעורר אל זהירות הי"ג מדות לאומרם ככוונה
עצומה מאד מאד, כי אמירתם ככוונה מעוררים רחמים
גדולים בעולמות העליונים, והזכרתם היא סגולה
נפלאה לכפרת העונות, וכשישמע שהתחילו הציבור
לומר הי"ג מדות אף אם הוא עדיין לא סיים הסליחה
יפסוק באמצע ויאמר הי"ג מדות עם הציבור, ויתחיל
מפסוק ויעבור ה' על פניו ויקרא ולא כמו שנהגים
להתחיל מה' ה' וגו', ויזהר מאד בדקדוק התיבות של
י"ג מדות.

(יסוד ויורש העבודה)

אמירת אמן יהא שמיה רבה בכל כוחו

סגולה ראשונה. הנה מצאנו לרז"ל שאמרו כל מי
שעונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו (אפילו היה
בו שמץ מינות מוחלין לו. והחמירו בזה בזה ואמרו
שצריך שיעזעזע כל איבריו ולענות בקול תקיף. ומי
שירגיל לעשות כן הנה הוא מבושר שימחלו לו עונותיו
אם לא ישוב לכסלה, הרי סגולה אחת.

(ספר חרדים פרק עג)

זהירות בשמירת שבת

סגולה שניה. אמרו, שכל הזהיר וזריו בשמירת שבת
בכל תנאי ובכל דקדוקו, אפילו עבד עבודה זרה
כדור אנוש מומלין לו, שנאמר שומר שבת מחללו, אל
תקרו מחללו אלא מחול לו. ולא תקשה לך מה הוסיף
בעשותו מצות שבת כדי לכפר עונותיו, הרי זו אמת מן
המצות שהיה הוא חייב בהן, דיש לומר דזהירו היתר
הוא המכפר, וכן בעניית אמן.

(ספר חרדים פרק עג)

כוונה בשירת הים שאומר בכל יום

סגולה שלישית. יכוון בשירת הים שאומרים בכל יום,
לאומרה בקול ובשמחה רבה, כאילו אותה שעה יצא
ממצרים. שהרי אמרו במדרש, ויסע משה את ישראל
מים סוף, שהסיעם מעונותיהם, שנמחלו על ידי השירה

מצבות מספרות

מאוצרותיו של הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א
רב דקה שטפניט

נוסח המצבה
פ"צ
הרב ר' אריה ישראל
בהרה"צ
מוהר"ר יואל אשכנזי
אבד"קק זלאטשוב זצ"ל
נכד הגה"צ מליסא
ונכד הגה"צ ההצ ווע?
נפטר כ"ח מר השון
תרע"ט

מצבת הגה"ח רבי ישראל
אשכנזי זצ"ל בהר הזיתים

מצבת הרבנית שרה אשת רבי ישראל זצ"ל אשכנזי בהר הזיתים

הגאון החסיד רבי ישראל אריה אשכנזי זצ"ל אב"ד סערט רומניה נלב"ע כ"ח חשוון דשנת תרע"ט ומנו"כ בהר הזיתים

ה, הר"ר צבי הירש מברודי ווינא, נספה עם ז' יכט רוטנברג, וילדיהם, ר' יואל אב"ד ניישטט. ר' אברהם מרדכי. ר' יעקב. רחל.

ו, הר"ר אפרים נשא את ז' מרת הינדא בסטרוויניץ ושם הוכר כת"ח מובהק, נהרג בשואה הי"ד.

ז הר"ר נחום בגריידינג, נפטר לפני תרח"ץ, ז' מאלע ובתם מירל נספו.

ח, הר"ר חנוך הניק, חתן הנגיד ר' אברהם וינר הוסמך להוראה מאת המהרש"ם, ביתו היה בית ועד לחכמים, שימש כעסקן ופעיל במסגרת 'מחזיקי הדת' בלבוב. היה ממקורבי הרה"ק מבאיאן-למברג זי"ע הי"ד ופעל רבות לביסוס חצר-קדשו בלמברג, היה איש נשוא פנים ושימש רבות כ'בורר' בכל מיני סכסוכים בעיר

ט, מרת הענא ז' ר' ישראל אדלר הי"ד נכד לר' נתן אדלר. נשיא קהילת פרימישלן (פשמישל) וסגן ראש העיה בנם יואל ז"ל.

ר' יואל שנפטר על פני אביו.

תורתו

רבי ישראל הותיר אחריו בכתובים דברי תורה רבים אשר חלק מהם מופיעים בספרו של נכדו "בינת הלב".

זרעו אחריו

רבי ישראל הותיר אחריו את ילדיו:

א, חיה ז' הגאון ר' יונה תאומים אב"ד וילקוטש.

ב, הגאון ר' משה דוד שמילא את מקומו כרב בסרט.

ג, רבי יעקב ראש הקהל בסרט הי"ד. ז' דבורה צויגל ע"ה, וילדיהם, אברהם מרדכי וריזל הטמונים בראשון לציון, ר' אשר אנשל הי"ד.

ה, הר"ר שלמה מפרנסי קהילת בראד, מתרע"ו בוינא, יו"ר אגו"י בעיר ווינא, נפטר בצעיר בכ"ה טבת ע"ה (או כ"ב שבט) תש"ו. ז' בריןדל בת ר' משה חיים הלברטל נפטרה בפיומי בח' אב תרצ"ח. ילדיו, ר' אפרים זלמן חתן ר' יצחק ויידנפלד אב"ד הרימלוב, נפטר בכ"א שבט תשל"ז בניו יורק. בנו ר' יואל המו"ל השני של הספר 'אר שבע החדש', נפטר בכ"ט כסלו תשמ"א בירושלים, נשא את גיטל בת ר' ישראל מרדכי פצנבוים, נספתה בבלויץ עם ילדיהם, לאה, משה חיים ושרה, שרד בודד ונשא את בריידל בת דודו אחי אמו ר' מנחם צבי הלברטל, גרו באנטורפן, ומשעלו לירושלים נפטרה בי"ד אלול תשל"ד ונטמנה בהר הזיתים.

ו, אלעזר חתן ר' מרדכי ברגר בפיומי, נפטר בעלותו לארץ ביום ד' ניסן תשל"ו. העסי אתר חתן ז' ר' יעקב איז בצעירך ובתם יהודית ע"ה.

מתולדותיו

רבי ישראל אריה אשכנזי נולד בשנת תק"ץ לאביו הגאון החסיד רבי יואל אשכנזי אב"ד זלוטשוב זצ"ל. נקרא בדרך כלל ר' ישראל לבה, בהגיע לפרקו נשא את ז' מרת שרה בת הגביר ר' אברהם מרדכי מסרט, (מי שהיה חמיהם של הג"ר חיים טויבש אב"ד בוטושאן, רי"ה ולרשטיין מרישא, ר' ארון אריה ב"ר ישראל משה חמיו של הג"ר אברהם אב"ד נארול), בנה של ליפשא מבורשטיין, בהג"ר שלמה מבוצאץ אב"ד בילקמין, חתן ר' יוסף יוסקא אב"ד פודקמין, ב"ר ישראל אב"ד זלוזין.

אב"ד סרט

זכה רבי ישראל לעשירות ותורה וגדולה התאחדו על שולחנו, ולימים נתמנה כאב"ד של העיירה סערעט בבוקאווינא שם שימש כרב במשך שנים רבות ללא שכר כלשהו.

בארצנו הקדושה

רבי ישראל עלה לארצנו הקדושה בשנת תרע"ג והתיישב בירושלים, ונלב"ע ביום כ"ח חשוון דשנת תרע"ט.

באר בשדה - שטפנישט

המסע ההיסטורי ליאס

לקראת ההילולא של האדמו"ר הראשון משטפנשט זיע"א לקראת הישורת האחרונה

נקודות ציון בהם נבקר

**יאס / דיוקן של קהילה /
רבנים דמתא / בתי כנסת
ומקומות הקדושים**

יאסי - קהילה יהודית רוויית פורענויות מרכז הפורעים האנטישמיים ברומניה אחת הקהילות היהודיות הגדולות והעתיקות ברומניה - והיא נתפרסמה בעיקר כמרכז התנועה האנטישמית מתוצרת רומניה. שם גם נערך לעת מהלכה של מלחמת העולם השנייה הפוגרום האכזרי בנוסח "פרימיטיבי" מובהק - 18 אלף יהודים נטבחו לעיני השמש בידי "משמר הברזל" הרומני, והכובשים הנאציים רואים ושומחים.

**קורות האימים של קהלת
יאסי - בית העלמין הישן**

יאסי שוכנת על אם הדרך ממזרח אירופה לדרומה, והיא שימשה מאז ומתמיד צומת של סחר בין פולין וטורקיה.

בבית העלמין הישן של יאסי נשתמרו מצבות יהודיות עתיקות מן המאה ה-15. כעיר בעלת חשיבות מסחרית וצבאית, היוותה יאסי נקודת מוקד למלחמות וכיבושים. היא נכבשה, נהרסה ונבנתה שוב על ידי טאטארים תורכים רוסיים ורומנים. היהודים שנודדו ונמלטו מארצות הגזירה בפולין ואשכנז, תקעו יתד ביאסי ותרמו מהונם ואונם לגידול העיר והתעשרותה.

אולם הגורל היהודי המר רדף אחריהם. בשנת תע"ח (1618) נקלע ליאסי החוקר הנודע יוסף שלמה צלמדיג, לאחר שנמלט מפולין. ובשנת 1652 פרצו ביאסי פרעות נגד היהודים שברחו מחמת הקוזאקים המורדים של הצורר בוגדן תמלניצקי ימ"ש, וקיוו למצוא מקלט מבטחים במולדאביה.

בשנת תק"כ (1660) נתקבל לרב הקהילה ביאסי ר' נתן נטע האנובה המחבר המפורסם של ספר הזוועות מימי גזירות ת"ח ות"ט - "ביון מצולה" - ובשנת תקמ"ג (1683) פגעו בו נוסעי הצלב שהציפו את אירופה ורצחו אותו נפש בקהלת ברוד ההונגאריה.

בשנת תקע"ו (1716) בימי שלטונו של מיכאל ראקוביטאס, פרצה ביאסי המגיפה המדבקת של "עלילת הדם", וזה עלה ליהודים במחיר נורא, בית הכנסת של הקהילה הועלה באש וההמון הפרוע התנגס ביהודים.

מצבת האדמו"ר רמ"ז טווערסקי ובנו האדמו"ר השלישי מבהאוש

מצבה בבית הכנסת 'זואהל' שבבית העלמין

אנדרטה לזכר נרצחי הרכבות בכניסה לבית הכנסת אוהב ישראל מאפסא

אהל הרבנית אשת רמ"ז טווערסקי בת אדמוה"ז מבהאוש

המסע ההיסטורי הגדול לרגל הילולת ה-156 של האדמו"ר הראשון משטפנשט, עומד לרשות השנה שיאים חדשים שטרם נראו עד כה, כאשר המשתתפים יזכו לסייר ברחבי יאס והמקומות הקדושים הסמוכים לה, וחבליה ההיסטוריים כמו בסרביה טרנסניסטריה שכיום משוייכים למולדובה, שם ייחשפו לגדולי ומאורי החסידות שנשמנו בין רגביה, אשר מזה עשרות שנים נעלמו מהעין. במקביל, יתפתל המסע בחזרה לליבה של רומניה הקדומה ותגיע לעיר בירתה העתיקה היא העיר יאסי, ממנה יפנו המשתתפים לגלילותיה הנישאות ויגלו את קבריהם של גדולי ומאורי החסידות שפעלו בה במאתיים שנה האחרונות.

גולת הכותרת של המסע יהיה הביקור המרגש ברוב עם בבית העלמין הגדול בעיר יאס, שם טמון ספון האדמו"ר הראשון משטפנשט הרה"ק רבי מנחם נחום פרידמן זי"ע, אשר כל המשתתפים יזכו לפקוד את ציונו בעיצומו של יום ההילולא ה-156 שלו וישתתפו במעמד התפילה המרגש בראשות רבנים גאונים וגדולי תורה לצד אישי ציבור ושרידי שואה משומרי הגחלת של יהדות רומניה בימינו.

בית העלמין עצמו, שהינו מהעתיקים ברחבי רומניה, בו נשמנו למעלה מ-100 אלף קברי ישראל ועשרות קדושי עליון וארזי הלבנון, ביניהם יזכו משתתפי המסע לסייר בליווי הדרכה והסברי רקע מרתקים, תוך כדי עלייה מעגלית, שדרה אחר שדרה, עדי הגיעם לאוהל המקודש של קברו הגדול של האדמו"ר הראשון משטפנשט, אשר בפסגתו, שם יזכו לשפוך את צקון לחשם ולקבל את הבטחתו המופלאה, כי במקום הזה "פועלים ישועות בניקל".

בנוסף יפקדו את מקום קבורת 24 אלף נרצחי הרכבת ממלחמת העולם השנייה, אשר קידשו שם שמים רבים ונהרגו על קידוש ה' על ידי הנאצים ומשתפי הפעולה הרומניים, ימ"ש.

התרגשות רבה אופפת את ציבור המשתתפים עם היודע מסלול הנסיעה המיוחה, אשר מלבד החוויה המרתקת שתלווה אותם לאורך כל הדרך בכלי הרכב המפוארים והאבטחה הרשמית, הם יזכו ללא ספק לאחד המסלולים הנדירים שהתקיימו אי פעם ברומניה ההיסטורית, אשר תחזיר אותם ארצה עם רשמים שלא יימחו שנים ארוכות לאחר מכן.

השכולות
ורבים מתושבי
יאסי.

הרב הראשי
לרומניה, הרב
דוד משה רוזן,
נשא האזכרה
והעלה על
נס את העבר
העשיר של
קהילת יאסי
מכרזו של
התרבות
היהודית ואת
תרומתם של
יהודי יאסי
לפיתוחה של
העיר בכל
השנים.
בתום האזכרה
אמר הציבור
כולו "קדיש"

אהל רבני יאס - משפחת ווארהמן

אהל האדמו"רים הרישישער-טריסק-
הוצעלס ובנו האדמו"ר השלישי מבאהוש

אהל האדמו"ר רב"צ מושקוביץ מפאדולואי

בשנת תרל"ט
(1879), כאשר
יאסי שימשה
בירת רומניה,
והעיר הפכה
למוקד של
סכסוכים
פוליטיים
בעקבות
"ההסכם"
הברינאי"
- נפלו שוב
היהודים
לקרבן, עקב
התסיסה
הרומנית
הלאומית.

בשנת תרצ"ח
כאשר השלטון
ברומניה נתפס
בידי המפלגות
האנטישמיות,
ניסה מנהיגם
צמא הדם,
פרופיסור

קווה, שהיה תושב יאסי, לערוך פרעות
ביהודי העיר. אבל בפעם זו לא עלתה לו
המזימה הזדוניית, כי הבשורה על אודות הכנת
הפוגרום הגיעה לראשי הקהלה היהודית בעוד
מועד ומיד נתארגנה "הגנה עצמית" יהודית,
שבראשה התייצבו הקצבים של יאסי והם
גירשו בסכיניהם את גדודי הפורעים שהתקרבו
אל "הגשר האדום", אשר היווה את שער
הכניסה לאיזור היהודים, אשר בו התגוררו אז
כחמישים אלף נפש כמחצית האוכלוסיה של
העיר.

קבר האחים של 18 אלף הקרבנות בבית העלמין החדש

בית העלמין החדש של יאסי נשאר אז
לפליטה - ובו הוקמה לאחרונה מצבת זכרון
על קבר האחים של קרבנות הטבח הזוועתי.
כאשר אלפים רבים נוספים טמונים בפאדולואי
ובטרגו פרומוס ערים סמוכות.

ביום ה-26 ביוני 1966 (סיון תשכ"ו) במלאת
25 שנה לטבח היהודים ביאסי, נערכה תפלת
אזכרה ליד מצבת הזכרון, לקרבנות הרצח
האזכרי, בעתונות הרומנית הופיע דו"ח
תמציתי זה לציון המאורע:

ב-26 ביוני מלאו 25 שנה מאז נרצחו יהודי
העיר יאסי, הטבח אורגן על ידי המשטרה
הפאשיסטית של אנטונסקו בהדרכת
הגיסטאפו (הבולשת הנאצית). לרגל מחצית יובל
לשואת יהודי יאסי נערכה בבית העלמין של
העיר ליד קבר האחים של הקדושים אזכרה
רבת משתתפים. היא אורגנה על ידי הפרדיצה
של קהילות היהודיות ברומניה, ועד הקהילה
ביאסי ובהשתתפות רבנים ונציגי קהילות
יהודיות מכל הארץ. כן השתתפו בני המשפחות

לציון יום
הזכרון נרשמו
מחדש תיאורים מסמרי שיער ממחזות הזוועה
ביאסי:

ביום הששי לפנות ערב, בהתקדש ליל השבת,
החל "משחק הדמים"... לגיונרים רומניים
התנפלו על בתי היהודים והוציאו כמה מאות
איש, שנשחפו חיים לבית המטבחיים בחוץ
לעיר. שם נטבחו כולם בנסיבות סאדיסטיות
ביותר, גופות היהודים הנרצחים נתלו על
קולרים, ועל הגווייות המבותרות הוחתמו
החותמות "בשר כשר"...

בשבת בבוקר נפתח הצייד הגדול על היהודים
וכשלושים אלף מבני הקהלה ביאסי, אנשים
נשים וטף, נדחקו יחד לתוך החצר הגדולה
של המשטרה הרומנית המקומית... הלגיונרים
השתעשעו ביריות חיות לתוך ההמון היהודי
הצפוף, ורבים נהרגו ללא אבחנה... בנוסף לכך
בחרו השוטרים הגרמניים, בהדרכת קצינים
גרמניים, באישי הקהילה, רבנים עסקנים,
תלמידי חכמים ומלומדים, ורצחו אותם
לעיני הקהל וגופותיהם הושלכו לתוך בורות
האשפה...

ביום הראשון בבוקר חטפו הלגיונרים כמה
אלפי יהודים ואירגנו עבורם "רכבת המוות",
שנסעה במשך יומיים הלך ושוב בקו הקצה,
בין יאסי ותחנת פודוליי. היהודים נדחקו לתוך
קרונות של מטעני בהמות, עד 250 נפש בכל
קרונ, וכך הם נחנקו וגוועו ביסורים שלא
יתוארו...

אפרותיהם של כל אלה הקדושים נאספו
מכל פינות העיר יאסי וסביבותיה, ומזה נצטבר
והוקם "גל הזכרון" החדש בבית העלמין של
יאסי

להלן נביא תיאורים ואיזכורים קצרים על
מעט מגאוני תבל הטמונים ביאסי, ושאת
קבריהם נוכה לפקוד ולהתפלל בזכותם.

אהל הרה"ק רבי מרדכי זושא טווערסקי
הרישישער רבי מהוצלעס, ולידו בנו הרה"ק

האדמו"ר מסקולען על ציון הרה"ק רבי ישעיה שור זצ"ל

חלקת רבני יאס ממשפחת גאוני טויביש

חלקת רבני יאס גאוני טויביש, הרא"מ והרש"ש
חמיו של הרה"ק ר' מרדכלה מנדבורנא

זאב מטורנירירדה ז"ל ובויוו"ש נשא את בתו של הרה"ק רבי יוסף יאסקא זי"ע בהרה"ק רבי מרדכי מקרעמניץ זי"ע רבו המובהק.

נתפרסם בגאונות וחריפותו ונהג את נשיאותו ברמה והרביץ תורה לתלמידים שנקהלו אליו.

זכה לזקנה מופלגת נפטור זקן ושבע ימים כבן מאה שנה, ביום ערב שב"ק כ"ז אדר תרל"ט ומנו"כ בעיר יאס.

בשעת הלוייה שלו זרקו שועלים קטנים של הגוים אבנים על ארונו והיו פרעות גדולות. בשנת פטירתו קראו כל העיר לילדיהם בשם 'ישעיה' על שמו

מצבת ליקוט עצמות מבית העלמין העתיק בטאטאראש ובהם "פרנס הדור רבי מיכל דניאל"

מצבת זכרון לנרצחי הרכבות

מצבת הרה"ק ר' יוסף לנדא

קבר נרצחי הרכבות

רבי דוד טווערסקי האדמו"ר השלישי מביאהוש, אהל הרה"ג רבי חיים רבינוביץ רבה של יאס בתקופת השואה, אהל האדמו"ר רבי בן ציון מוסקוביץ האדמו"ר מפאדולואי, בת מרן הבית הלוי מברייסק ובני משפחתה משפחת פאקא, האדמו"ר רבי מנחם נחום מרגליות שכינה כרב בבית המדרש שטפנשט ביאס, האדמו"ר רבי יעקב קאפל הגר מפאשקאן בן רבי משה צבי מסטאוויניץ, הרה"ק רבי שמואל מווארחיווקא, הרה"ק רבי יוסף יוסקא מוואלשטיק מקום המסוגל לפקידת עקרות ולהסרת עיכובים של ממש. מצבת הנגיד הבנקאי המפורסם רבי מיכל דניאל אשר בזכותו רבים מגדולי עולם קבעו מושבם בעיר יאס. הגאון רבי ישראל גוטמן והגאון רבי שלום גוטמן רבני העיר יאס וש"ב של הרה"ק מרוז'ין, הגבאי המפורסם רבי וועלוועל גבאי שהגיע יחד עם הרה"ק משטפנשט לעיר יאס בעת חוליו האחרון ממנו לא קם, והגבאי נשאר לגור בעיר יאס ולתפעל את חלקת הציון להמוני חסידי שטפנשט. וכן נזכה לפקוד את קבר החתן והכלה שנספו מפגז בחצר בית הכנסת מאפטא ביאס, מקום בו ביקר מרן הבעש"ט הקדוש והתבטא בסגולת המקום המסוגל למנוע פרעות ופוגרומים, הרה"ק מבראדיטשוב אשר השיב עטרת בית המדרש העתיק ליושנה, והרה"ק מרוז'ין אשר ערך בבית המדרש הזה את שולחנו הטהור.

רבי ישעיה שור (תקל"ט - תרל"ט) אב"ד יאסי

נולד בשנת תקל"ט בערך בעיר מיקיליניץ לאביו רבי משה שור זצ"ל מגזע משפחת שור המיוחסת נכד להרב בעל תבואת שור. ולאמו הרבנית הצדקת מרת נעכא ע"ה בת הרה"ק רבי יהודא אריה לייבוש ממיקיליניץ זי"ע מתלמידי מרן הבעש"ט הק' זיע"א.

בצעירותו ינק תורה וקדושה וטהרה מאביו הגדול וזקנו הנ"ל, ואח"כ התקשר בעבודתו אהבה לרבו המובהק רבי מרדכי מקרעמניץ זי"ע בן רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זי"ע, ורבו הק' הנ"ל העיד עליו שלומד תורה לשמה. ואף שלחו לתהות על קנקנו של חתנו הרה"ק רבי אהרן מקרלין זי"ע בעמ"ח ספר בית אהרן לפני קשרי השידוכין, כמו"כ הסתופף בצלם של הרה"ק בעל 'אוהב ישראל' מאפטא זי"ע, הרה"ק בעל 'אהבת

ש ל ו ם ' מק א ס ו ב ז י " ע , ו ה ר ה " ק ב ע ל ' ע ט ר ת צ ב י ' מזידיטשוב זי"ע.

א ת ביתו בנה בזו"ר עם בתו של הנגיד רבי

רבי אהרן משה ב"ר יעקב טויביש (תקמ"ז - תרי"ב) אב"ד יאסי

נולד בשנת תקמ"ז בלכוב לאביו הגדול בתורה רבי יעקב.

למד בנערותו בבראד אצל רבי צבי הירש העלער הידוע בשם רבי הירש חריף מח"ס טיב גיטין עמ"ס גיטין.

בהגיעו לפרקו נשא את בת הגאון רבי יצחק אייזיק ב"ר שמואל וואהל זצ"ל מפרעמישלא מגזע הגה"ק רבי יחיאל מיכל אב"ד פרעמישלא זי"ע.

בתק"פ נתקבל לאב"ד סניאטין ושמו יצא לתהילה בכל הארץ.

בתקצ"ו התקבל לרב בבאניהאד ובתר"ב נתקבל לאב"ד ביאסי.

הרים כבוד וקרן התורה בכל מדינת רומניה, מבית מדרשו יצאו גדולי הדור וגדולי ישראל הריצו אליו ספיקותיהם להלכה למעשה.

גאון עולם וכל הש"ס עם כל הראשונים היה שגור בפיו כמעט לומר בע"פ, לצד שליטה בתורת הסוד.

ביתו היה פתוח לרוחה וכמה פעמים הוא בכבודו ובעצמו שימש האורחים והאכילים והשקם בידי.

נפטור בי"א תמוז תרי"ב.

ל י ד ו נטמן בנו ה ר ה " ק ר ב י ש מ ו א ל ש מעלקא ט ו י ב י ש ח מ יו של ה ר ה " ק ר ב י מרדכי מנדבורנא ו א ב י ש ו ש ל ת נדבורנא.

קדושי הפוגרום הסמוך ליאס

מצבת קדושי הפוגרום הסמוך ליאס

החוזר רבי יצחק משה מיאס -) תרכ"א) החוזר של הבעל התניא רב ומשפיע חסידי ביאסי

מיוחס מגזע רם ונישא של רבנים גדולי עולם ומצוקי ארץ.

מגיל צעיר התמסר ללימוד התורה ועל עומק וגודל יגיעתו בעסק התורה מסופה, שבעקבות התמדתו ושקדנותו הרבה והיותו מדיר שינה מעפעפיו ומעמיק תדיר עיונו בספרי תלמודו, חלו ונפגעו עיניו וראייתו נחלשה מאד ורק על פי נס זכה להתרפא.

בהיותו בן חמש-עשרה שנים נלקח כחתן לבתו של אחד מחשובי העיר הגדולה בישראל בארדיטשוב. שם זכה לקירבה של יתירה מסגנון של ישראל רבה של בארדיטשוב, הרה"ק רבי לוי יצחק, בעל "הקדושת לוי". כן נסע לצדיק הדור הרה"ק רבי ברוך ממעז'יבוז' צוק"ל.

כשנפטרה זוגתו, נישא שוב עם בתו של רבי זאב כץ מויניצא שבמחוז פודוליא.

בנוסף על גדלותו הרבה בתורה, נודע ונתפרסם רבי יוסף לנדא גם כאיש צדיק וקדוש ומורם מעם.

בכל שנה היה האפטע'ר-רב שובת שבת אחת בעיר ליטין, והיה מכבד מאוד את רבי יוסף כרב דמתא, ולאחר התפילה היה מתארח בביתו לקידושא רבא.

לאחר פטירת הרה"ק מאפטא צוק"ל, דבק רבי יוסף בכל עוז במרן הס"ק מרוז'ין.

בהיותו כבן כ"ב שנה עלה לכהן כרבה של קהילת ליטין ברוסיה.

בשנת תקצ"ד, אחרי שהפצירו בו מאד הסכים לקבל על כתפיו את עול ההנהגה של העיר יאס, בראשה עמד כ-20 שנה.

עם השתקעותו של רבי יוסף ביאס, חלו תמורות מפליגות לטובה בחיי הדת בעיר ובכל חבל רומניה.

נפטר ביום ו' עש"ק פ' חיי שרה, כ"ד לחודש חשוון, תרי"ד. באותו יום נפטר גם כעבור שנים ארוכות חתנו ומ"מ ברבנות הגאון רבי ישראל גוטמן אב"ד יאס

מצבת רבי זלמינא הכהן רבה של יאס לפני כ-250 שנה

מצבת הגאון רבי בנימין רבינוביץ אבד"ק ואסלוי

מצבת מ'פרנס עניים ה'דרכי אמונה' רבי יוסף דוד הכהן זצ"ל

מצבת הרה"ק רב יוסף יוסקא מוואלשטיק הנמצאת מאחורי אהל שטפנשט, וידועה סגולתה למעוכבי זש"ק, על פי סוד הרה"ק ר"פ מקאריץ, להתפלל על הישועה רק במחשבה, ובפרט אצל קברו ביאס

מצבת בנו הרה"ק רבי שמואל שמעלקא טויביש רבה של יאס וחמיו של אבי שושלת נדבורנא הרה"ק רבי מרדכלה מנדבורנא

מצבת הרה"ק רבי אהרן משה טויביש בעל שו"ת קרני ראם

מצבת הרה"ק רבי שמואל מווארתיקא תלמיד המגיד הגדול ברקע נראה אהל שטפנשט

מצבת ליקוט עצמות מביית העלמין טאטאראש ובה הרבנית אשת הרה"ק מאפטא, אשת הדרכי אמונה, אשת הרה"ק רבי יוסף לנדא, אשת הרה"ק רבי יוסף יוסקא, ועוד

מצבת בנו של ה'חוזר' הרה"ק רבי דב בער רבינוביץ מפאלישטש-יאס

מצבת הרה"ק ה'חוזר' רבי יצחק משה "שיצק" מים על יד הרה"ק רבי שניאור זלמן מליאדי"

כיהן כרב מורה הוראה וכמשפיע לחסידי חב"ד ברומניה ובחבל בסרביה הסמוכה לה, למד אצל רבי משה ווילענקא, ורבי לייב מטערקעש מאהליב (הוא ר' בעל היסורים הקבור בצפת).

בביקור הרה"ק מרוז'ין ביאסי בשנת תקצ"ד התאכסן בבית הגביר המפורסם רבי מיכל דניאל, ותיכף כשנכנס להבית וכל גדולי העיר עמו שאל איפה הר' יצחק משה. השיב לו הגביר

הנ"ל כי הוא אסור לבא לביתו... אז עמד הרה"ק מרוז'ין ואמר: א"כ גם לי אסור לבוא לביתכם, ורצה לצאת מביתו, אבל בעה"ב הפציר בו, ותיכף רצו והביאו את ר' יצחק משה.

היה בין שלושת השלוחים ששלח הרב בעל התניא בשנת תקנ"ו ביחד עם תלמידיו ר' פינחס רייזעס משקלאוו ור' משה ווילענקער לקבל הסכמה על ספר התניא מרבי יהודה ליב הכהן בעל 'אור הגנוז' ורבי זוסיא מאניפולי.

נפטר ב"ז ניסן תרכ"א, ונקבר בבית העלמין הישן ביאסי.

במלחמת העולם השנייה העבירו את עצמותיו לבית החיים החדש, והציבו על קברו מצבה חדשה

רבי יוסף לנדא אב"ד יאסי בעל שו"ת "ברכת יוסף"

נלב"ע כ"ד מר-חשוון תרי"ה, ומנו"כ בכביה"ח בעיר יאס

הגה"ק רבי יוסף לנדא זצ"ל, מלבד גדלותו הגאונית בתורה והלכה, היה

המסע לרומניה

מסע של ישועות וניסים!

**הזדמנות של פעם בשנה
רגעים שיכולים לשנות את חייכם!**

לקראת הילולת הצדיק כ"ק הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט זי"ע

יום ראשון י"ד כסלו תשפ"ה (15.12.24)

שני מסלולים לבחירתכם:

**מסלול
פרימיום
רומניה
אוקראינה**

**3 ימים בלתי נשכחים
במסע הישועות**

**המראה: מוצ"ש י"ג כסלו (14.12.24)
בשעה 23:30 לקישנב**

**חזרה: יום שלישי ט"ז כסלו (17.12.24)
בשעה 20:00 מקישנב**

**2 לילות במלון • 72 שעות של מסע בין עולמות
מולדובה << רומניה << אוקראינה**

- << חוויה מרגשת בעקבותם של מייסדי החסידות
- << לינה במלונות מפוארים בכל יעד
- << ארוחות עשירות ומפנקות לאורך כל המסע
- << אוטובוסים מרווחים ומאובזרים לחוויה מושלמת
- << צוות מסור שילוה אתכם בכל רגע

תחנות טיסת הקודש:

אומן	הסבא קדישא מרוזין	הילולת הצדיק משטפנשט ביאס - מעמד "גזירת בית דין"	רבי לוי יצחק מברדיטשוב	הבעל שם טוב הקדוש במעזיבוז
------	-------------------	--	------------------------	----------------------------

מחיר מיוחד: 4,200 ₪ בלבד

**מסלול
קצר
רומניה**

**48 שעות
של ישועות בניקל**

**המראה: מוצ"ש י"ג כסלו (14.12.24)
בשעה 23:30 לקישנב**

**חזרה: יום שני ט"ז כסלו (16.12.24)
בשעה 00:40 מקישנב**

- השבתות במעמד המרכזי "גזירת בית דין" לישועות בניקל
- ארוחות עשירות במיוחד
- אירוח במלון המוביל של יאס
- הסעות מפנקות לאורך כל הדרך

מחיר מיוחד: 2,800 ₪ בלבד

**נסיעה חוויתית
בין שמים וארץ**

ברכבל על הרי הקרפטים בעיר הבעש"ט פיאטרא ניאמץ ותפילה בבית מדרשו העתיק

מעמד ההדלקה

בו ישרפו את הצרות והקויטלאך כמנהג בעל הילולא

**מספר
המקומות
מוגבל**

להרשמה ולקבלת פרטים נוספים:

03-579-03-03

6160303@gmail.com

כך הבטיח הצדיק בצוואתו:
"אצלי אפשר לפעול
ישועות בניקל"

